N°. 297. 1857.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 16 DECEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 131.) *WET van den 11den December 1857, tot inkoop en amortisatie van rentegevende Nationale Schuld.*

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de toestand van 's Rijks schatkist veroorlooft andere middelen tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld beschikbaar te stellen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Art. 15 (IIde afdeeling) van het IXde hoofdstuk *A* der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1857 voor amortisatie en aflossing van rentegevende nationale schuld wordt verhoogd met *tien millioen vijf honderd vijftien gulden tachtig cents* (f 10,000,515.80) en alzoo gebragt op f 10,926,878.80, de IIde afdeeling op f 10,934,878.30, en het geheele hoofdstuk, laatstelijk vastgesteld bij de wet van den 13den Augustus 1857 (*Staatsblad* n°. 101), op f 56,491,098.92.

Art. 2. Aan de middelen, bij de wet van den 31sten December 1856 (*Staatsblad* n°. 164) bestemd tot goedmaking der uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1857, wordt toegevoegd de som van *drie millioen vijf honderd vijftien gulden tachtig cents* (f 3,000,515.80); te weten:

a. uit de beschikbare middelen over het dienstjaar 1854 een beloop van *vijf honderd vijftien gulden tachtig cents* (f 515.80);

b. uit de beschikbare middelen over het dienstjaar 1855 een beloop van *een honderd vijf en zeventig duizend gulden* (f 175,000.00);

c. uit de beschikbare middelen over het dienstjaar 1856 een beloop van *twee millioen een honderd duizend gulden* (f 2,100,000.00); en

d. uit het Fonds voortspruitende uit koopprijzen van Domeinen een beloop van *zeven honderd vijf en twintig duizend gulden* (f 725,000.00).

Art. 3. De som van *tien millioen vijf honderd vijftien gulden tachtig cents* (f 10,000,515.80), waarmede, volgens art. 1 dezer wet, het IXde hoofdstuk *A* der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1857 is verhoogd, wordt besteed tot het inkoopen van $2\frac{1}{2}$, 3, $3\frac{1}{2}$ of 4 ten honderd rentegevende nationale schuld, met inbegrip van $\frac{1}{8}$ ten honderd voor courtage en daarboven kosten van af- en overschrijving, mitsgaders van rojement van certificaten van deelgeving in inschrijvingen op de grootboeken der nationale schuld.

Art. 4. De certificaten van deelgeving en de inschrijvingen, bij inkoop verkregen, worden op de grootboeken afgeschreven.

De schuldbekentenissen van het voormalig Amortisatie-syndicaat en de schuldbrieven ten laste van 's Rijks overzeesche bezittingen, almede bij inkoop verkregen, worden ter vernietiging bij de Algemeene Rekenkamer overgebragt.

Desniettegenstaande blijven de nommers der naar aanleiding dezer wet ingekochte schuldbekentenissen van het voormalig Amortisatie-syndicaat deelen in de lotingen, die tot uitdelging van deze schuld worden gehouden.

Art. 5. Deze wet treedt in werking op den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 11den December 1857.

WILLEM.

De Minister van Finantien,
VROLIK.

Uitgegeven den *elfden* December 1857.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 14den dezer, n°. 32, is de kapitein ter zee *H. Wipff*, kommandant van het Koninklijk Instituut voor de Marine te Willemsoord, benoemd tot Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst.

Bij besluit van 7 December jl., n°. 76, heeft Zijne Majesteit goedgevonden den heer *J. J. van Overzee*, wiens diensttijd als lid der te Rotterdam gevestigde commissie voor de vaart op den Rhijn met den 31sten December 1857 zal verstreken zijn, op nieuw als zoodanig te benoemen.

Bij Zijner Majesteits besluit dd. 14 December 1857, n°. 58, is benoemd tot plaatsvervangend kantonregter te Naarden, mr. *J. Schimmel*, burgemeester der gemeenten Muiden en Weespercarspel, lid der Provinciale Staten van Noordholland.

Bij Zijner Majesteits besluit dd. 14 December 1857, n°. 59, is benoemd tot notaris binnen het arrondissement Rotterdam, ter standplaats de gemeente Rotterdam, *H. Schot*, candidaat-notaris te Delft.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 15den dezer, n°. 61, zijn de kapiteins ter zee *F. A. John* en *F. W. Freudenberg*, met den 1sten Januarij aanstaande, bevorderd tot schout-bij-nacht, en gemelde vlagofficieren, met dankzegging voor de door hen bewezen langdurige goede diensten, zoomede de kapitein-luitenant ter zee *N. A. van Es*, de luitenant ter zee der 1ste klasse *P. van Wijhe*, de inspecteur van administratie *A. Cosijn* en de officier van administratie der 1ste klasse *D. P. Mariouw*, krachtens § 2 *a* van art. 33 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 126), ter zake van langdurige dienst, met voorschreven tijdstip op pensioen gesteld, onder toekenning ingevolge artt. 13 en 14 § *a* van de wet van gelijke dagteekening (*Staatsblad* n°. 127), en bovendien voor de beide laatstgenoemden, ingevolge de wet van 4 September 1858 (*Staatsblad* n°. 88), van een jaarlijksch pensioen, aan de twee eerstgenoemden van f 1800 ieder, aan den kapitein-luitenant ter zee *van Es* en aan den inspecteur van administratie *Cosijn* van f 1500 ieder, aan de luitenant ter zee der 1ste klasse *van Wijhe*, en den officier van administratie der 1ste klasse *Mariouw*, van f 1100 ieder.

Voorts is, bij hooggemeld besluit, onder stilstand van het hierboven gemelde pensioen, de luitenant ter zee van de 1ste klasse *P. van Wijhe*, met den 1sten Januarij aanstaande, benoemd tot onder-equipagemeester der Marine te Hellevoetsluis.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 15den dezer, n°. 62, zijn met ingang van den eersten Januarij 1858 bevorderd:

tot kapiteins ter zee, de kapitein-luitenants ter zee, *B. H. Staring* en *H. D. Kramp*;

tot kapitein-luitenants ter zee, de luitenants ter zee der 1ste klasse *G. P. J. Mossel*, *J. van Maurik* en *J. Andreas*;

tot luitenants ter zee van de 1ste klasse de luitenants ter zee der 2de klasse *W. H.* baron *van Heeckeren*, *C. Star Nauta*, *A. M. J. van Asperen*, *J. B. Roermijn*, jhr. *A. Meijer*, *C. A. B. D. Rijk*, en jhr. *D. Bouwier*;

tot luitenants ter zee van de 2de klasse, de adelborsten der 1ste klasse, *J. F. van Kervel*, *J. H. Haakman*, *W. J. Adams*, *A. F. van Suchtelen*, *J. van Assen*, *A. Snoeck*, jhr. *G. A. Tindal*, *L. C. Holtzapffel*, *C. J. M. Swaan*, *P. E. Tegelberg*, *J. Plantenga*, *H. E. Eijssell*, *A. C. Raven* en *E. B. Bonn*;

tot inspecteur van administratie, den officier van administratie der 1ste klasse *A. M. Westerouen van Meeteren*;

tot officieren van administratie der 1ste klasse, de officieren van administratie der 2de klasse *J. W. Sikman* en *J. S. Spanjaard*;

tot officieren van administratie der 2de klasse de officieren van administratie der 3de klasse *W. J. R. van Es*, *H. F. X. Strengnaerts*, *J. L. K. van der Heijden* en *H. S. Bosschart*;

benoemd tot officieren van administratie der 3de klasse de adjunct-administrateurs, *H. A. van Berkel*, *W. H. F. Vogel*, *J. F. J. Manen* en *A. J. Looijen*;

bevorderd tot adjunct-administrateurs de scheepsklerken, *K. J. Adams*, *H. J. van Haaften Cluwen*, *J. C. Coops*, *C. Fuhri*, *W. F. H. le Rutte* en *W. H. Waldeck*;

benoemd tot scheepsklerken *C. H. S. Pastor*, *J. A. Kruijt*, *J. M. A. van Roggen*, *F. A. Frederiks*, *J. A. H. Huart*, *F. Bamberg* en *L. G. Sas*;

bevorderd tot kapitein der 2de klasse bij het corps mariniers de 1ste luitenant *J. Gautier*;

tot 1sten luitenant bij dat corps de 2de luitenant *J. J. Korndörffer*.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 15den dezer, n°. 60, goedgevonden te benoemen:

bij het 6de regement infanterie, tot majoor den kapitein der 1ste klasse *C. D. van Naerssen*, van het regement grenadiers en jagers;

bij het 5de regement infanterie, tot majoor den kapitein der 1ste klasse *L. E.* [illegible], adjudant bij het [illegible].

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 14den dezer, n°. 88, goedgevonden, den 2den luitenant *W. C. de Jongh*, van het 2de regement vesting-artillerie, voor den tijd van vijf jaren te detacheren bij het wapen der artillerie van het leger in Oost-Indië.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, den 15den December 1857.

Wij zijn door het Departement van Finantien in de gelegenheid gesteld tot het mededeelen van het navolgend

OVERZIGT *van de opbrengst der Middelen (hoofdsom en opcenten) over de maand* November, *afzonderlijk en vereenigd met die der vorige maanden van* 1857, *in vergelijking gebragt met de raming van dat jaar en de opbrengst over dezelfde tijdvakken van* 1856.

BENAMING DER MIDDELEN.	Bedrag der raming.	1/12 der raming.	Opbrengst over de maand November 1857.	Opbrengst over de maand November 1856.	11/12 der raming.	Opbrengst over de elf eerste maanden van 1857.	Opbrengst over de elf eerste maanden van 1856.
Directe Belastingen.							
Grondbelasting	f 10,210,320.00	f 850,860.00	f 817,602.86	f 779,317.80^5	f 9,859,460.00	f 9,889,609.69^5	f 9,878,491.88^5
Personeel	6,492,000.00	541,000.00	624,331.92^5	559,466.50^5	5,951,000.00	6,236,117.49	6,223,701.21^5
Patenten	2,563,840.00	213,653.33	269,711.18	250,651.55^5	2,350,186.68	2,538,358.02	2,455,572.31^5
Regt op de mijnen.	1,725.00	143.75	1,218.58	1,308.96	1,581.25	1,571.72^5	1,712.52
Totaal . . .	f 19,267,885.00	f 1,605,657.08	f 1,712,864.54^5	f 1,590,944.62^5	f 17,662,227.88	f 18,665,656.93	f 18,559,477.88^5
In- en uitgaande regten en scheepvaartregten.							
Regten op den in- en uitvoer.	f 3,503,000.00	f 291,916.67	f 253,046.87^5	f 252,284.70	f 3,211,083.37	f 3,087,604.96	f 3,018,401.01
Scheepvaartregten	500,000.00	41,666.67	79,957.70	60,184.36	458,333.37	687,898.02	657,550.10
Vuur-, ton- en bakengelden .	220,000.00	18,333.33	23,253.43	23,348.48	201,666.63	285,881.24	276,188.54
Formaatzegel.	8,970.00	747.50	690.30^5	729.33	8,222.50	8,985.80^5	8,634.40
Totaal . . .	f 4,231,970.00	f 352,664.17	f 356,948.31	f 336,546.87	f 3,879,305.87	f 4,070,370.02^5	f 3,960,524.05
Accijnsen.							
Suiker	f 1,818,181.82	f 151,515.15	f 136,392.70	f 291,245.39	f 1,666,666.65	f 1,408,588.93	f 1,637,826.62
Wijn	1,216,600.00	101,383.33	87,052.56^5	84,810.85	1,115,216.63	929,708.55	989,476.15
Binnenlandsch gedistilleerd .	4,304,000.00	358,666.67	479,518.14^5	428,883.91	3,945,333.37	4,245,020.57	3,680,792.45
Buitenlandsch gedistilleerd .	280,000.00	23,333.33	28,847.39^5	32,073.53	256,666.63	191,088.16^5	172,028.86
Geslagt.	1,407,600.00	117,300.00	421,546.58	461,733.74	1,290,300.00	1,484,264.70^5	1,432,688.43
Zout	2,208,000.00	184,000.00	281,949.94^5	297,734.21^5	2,024,000.00	2,107,146.55^5	2,106,300.72
Zeep	1,173,000.00	97,750.00	108,487.50	95,448.33^5	1,075,250.00	1,078,111.99^5	1,037,217.08
Bieren en azijnen	393,300.00	32,775.00	37,783.12^5	32,239.56^5	360,525.00	426,710.29^5	371,786.07
Steenkolen	1,035,000.00	86,250.00	97,912.48	111,259.21	948,750.00	995,429.41^5	1,008,109.89
Turf	1,312,000.00	109,333.33	40,294.78	58,207.31^5	1,202,666.63	1,331,262.73	1,354,284.93
10 ten honderd collectief zegel.	1,514,768.18^5	126,230.68	171,957.08	189,255.64	1,388,537.48	1,419,585.91	1,375,987.17
Vervoerbiljetten.	88,000.00	7,333.33	9,536.77^5	9,415.19	80,666.63	90,057.94^5	88,744.21
Totaal . . .	f 16,750,450.00^5	f 1,395,870.82	f 1,901,279.07	f 2,092,316.89	f 15,354,579.02	f 15,706,925.76^5	f 15,220,884.53
Waarborg en belasting der gouden en zilveren werken.							
Belasting	f 200,000.00	f 16,666.67	f 15,114.66	f 15,205.02	f 183,333.37	f 210,482.19	f 206,214.42
Essaailoon en opcenten . . .	42,000.00	3,500.00	3,225.43	3,273.10	38,500.00	44,825.94	44,348.38
Totaal . . .	f 242,000.00	f 20,166.67	f 18,340.09	f 18,478.12	f 221,833.37	f 255,308.13^5	f 250,562.80
Indirecte belastingen.							
Zegelregten	f 1,932,000.00	f 161,000.00	f 162,954.12^5	f 178,634.55^5	f 1,771,000.00	f 1,788,438.98	f 2,014,942.25^5
Registratieregten	5,561,400.00	463,450.00	486,875.07^5	431,642.71^5	5,097,950.00	5,388,380.82^5	5,618,258.70
Hypotheekregten	469,200.00	39,100.00	39,463.83^5	39,733.21	430,100.00	445,952.32	493,671.58^5
Successieregten	4,002,000.00	333,500.00	212,033.24	370,471.30^5	3,668,500.00	3,701,554.32	3,343,031.12
Totaal . . .	f 11,964,600.00	f 997,050.00	f 901,326.27^5	f 1,020,481.78^5	f 10,967,550.00	f 11,324,326.44^5	f 11,469,903.61
Posterijen	f 1,550,000.00	f 129,166.67	f 131,999.67	f 139,602.26	f 1,420,833.37	f 1,583,012.71^5	f 1,520,998.65^5
Staatsloterij	f 400,000.00	f 33,333.33	»	»	f 366,666.63	f 412,557.00	f 411,202.00
Totaal generaal . . .	54,406,905.00^5	f 4,533,908.74	f 5,022,757.96	f 5,198,870.55	f 49,872,996.14	f 52,018,157.01^5	f 51,398,048.52

SPLITSING *van de opbrengst der* directe belastingen *over de elf eerste maanden van* 1857.

DIENSTJAREN.	Grondbelasting.	Personeel.	Patenten.	Regt op de mijnen.	Totaal.
1855	f 1,645.54^5	f 41,127.34^5	f 12,332.56^5	»	f 55,105.45^5
1856	204,124.15^5	2,169,838.84	940,897.99^5	»	3,314,860.99
1857	9,683,839.99^5	4,025,151.30^5	1,585,627.46	f 1,571.72^5	15,296,190.48
Totaal . .	f 9,889,609.69^5	f 6,236,117.49	f 2,538,358.02	f 1,571.72^5	f 18,665,656.93

Uit de berigten met de mail van 24 October uit Nederlandsch Indie ontvangen ontleenen wij de volgende bijzonderheden.

Naar mate de west-mousson zich met meer kracht inzette verminderden de ziekten, die gewoonlijk in de kentering waargenomen worden.

Overigens worden over het algemeen rust, welvaart en tevredenheid in Nederlandsch Indie aangetroffen, waartoe in groote mate bijdragen de buitengewone oogst en goede prijzen van verschillende producten voor de Europesche markt verkregen en welke voor planter, fabrikant en koopman, verbazende voordeelen hebben afgeworpen. Een verblijdend verschijnsel is het, dat de inlander hierin aanmoediging vindt, om zich meer aan winstgevende cultures te wijden. Vooral is dit het geval met den tabak, met welk product in sommige residentien op Java groote uitgestrektheden gronds op onderhandsche overeenkomsten met de inlandsche bevolking beplant worden en waar deze cultuur sedert in eene volkscultuur herschapen is.

Van de buitenbezittingen valt ditmaal weinig te melden. De van daar ontvangene berigten luiden naar wensch.

De van den afloop der expeditie naar Lidak op het eiland Timor ontvangene voorloopige mededeelingen komen op het volgende neder. Het door den kommandant der expeditie naar Lidak bestemde gedeelte der troepen kwam den 21sten September 1857 te Atapoepoe aan. Den [illegible] werd naar het verblijf van den vorst opgerukt, hetgeen aanleiding gaf

tot zeer vermoeijende marschen, door veelal digt begroeid en langs een steil terrein, van waar de vijand niet ophield de expeditie te beschieten, doch telkens teruggedreven werd. Den 25sten had er een scherp gevecht plaats. Ofschoon daarbij den vijand veel afbreuk gedaan werd, ging zulks nogtans niet zonder verlies van onze zijde gepaard. Gesneuveld zijn 2 Javaansche militairen en een bediende van een der officieren. Gewond zijn: de kapitein Hamers aan de bovenlip en aan het linker been; de luitenant van Cattenburch aan het linker schouderblad, en 24 mindere militairen. Na deze tuchtiging keerde de resident van Timor, die de expeditie vergezelde, den 28sten September met den kolonel, kommandant der expeditie, en met den staf te Koepang terug, terwijl sedert de expeditie op Java teruggekeerd is.

Hebben wij reden om ons aanvankelijk met dezen uitslag der expeditie naar Timor geluk te wenschen, ook op andere plaatsen, en wel op de Oostkust van Borneo, werd eene merkbare verbetering tot stand gebragt in onze verhouding tot eenige aan die kust besturende inlandsche vorsten, ten gevolge van eene met goed resultaat gedane demonstratie tegen den sultan van Sambalioeng, die zich, zoo als reeds vroeger met een enkel woord is berigt, door te heulen met zeeroovers, schuldig gemaakt had aan schending van het met hem in 1850 gesloten contract, en zich, ongeacht de bij dat contract aangewezene grensscheiding, regten aangematigd had op het gebied van den sultan van Koetei, waaruit vele verwikkelingen tusschen beide rijken ontstaan waren, en waaronder de betrokken ingezetenen het meest hadden te lijden. Deze grieven leidden tot het besluit om den resident der Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo, ondersteund door maritime en militaire middelen en vergezeld van den adsistent-resident van Koetei en de Ooster- afdeeling van Borneo, te zenden naar Sambalioeng, om den sultan over een en ander ter verantwoording te roepen en des noodig te regt te stellen. De resident scheepte zich den 2den Julij in aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Celebes*, en zette, over Koetei, de reis voort naar Sambalioeng, alwaar hij den 23sten daaraanvolgende aankwam. Daartoe opgeroepen, verscheen de sultan nog dienzelfden dag aan boord van het stoomschip, en trachtte zich onder een herhaald smeeken om vergiffenis wegens zijne gedragingen, te verantwoorden, daarbij aanbiedende die voldoeningen en waarborgen, die gevorderd mogten worden. Deze houding en onderwerping, gesteund door daadwerkelijke bewijzen, dat het hem ernst was om de gevraagde vergiffenis van het Gouvernement te ontvangen, deed besluiten van meer ernstige maatregelen ten zijnen aanzien af te zien, te meer omdat ook de wenschen van den sultan van Koetei door de getroffene schikkingen bevredigd werden. Eenige door des sultans medewerking uit den band van slavernij verloste menschen van Celebes werden naar Macassar medegevoerd, even zoo zij die hen roofden, en aan het geregt te Macassar werden uitgeleverd.

Met niet minder goed gevolg dan bij de zoo even genoemde expeditien, is uitvoering gegeven aan de vervallen-verklaring van den sultan van Lingga, Machmoed Moethafar Sjah, van zijn leen. Die vervallen-verklaring en de daarop gevolgde vervanging door den, door de daartoe geregtigde grooten gekozen en voorgedragen, sultan Soleiman Badarul Alam Sjah, en eene verkiezing van radja Adul-lah Hadjie, onder den titel en naam van sultan Alah Oedin Sjah, tot onderkoning radja Moeda van Riouw als opvolger van wijlen den onderkoning radja Alie, hebben zonder de minste rustverstoring te verwekken plaats gehad, en blijkbaar tot groot genoegen van alle de grooten en minderen, die reeds voor lang verontwaardigd over de handelingen en gedragingen van sultan, doch weêrhouden door vrees om zich daaromtrent te verklaren, thans in de gelegenheid werden gesteld aan hunne gevoelens dienaangaande lucht te geven. Den thans vervallen-verklaarden sultan werd het manifest, waarbij dit plaats vond, door eene commissie overhandigd te Singapoer, waar hij zich nog bevond, en van waar hij zich spoedde naar Lingga, en aankwam toen het nieuwe bestuur reeds geïnstalleerd was. Verlaten zelfs door zijne vroeger meest begunstigde volgelingen, heeft hij zich aan aller oog onttrokken en zal hij, naar vernomen is, waarschijnlijk naar Singapoer terugkeeren.

Deze maatregelen hebben grooten indruk gemaakt, terwijl de openbaarheid, daaraan gegeven door de opname van het manifest in het officieel nieuwsblad, aan vorsten en volkeren in dezen archipel heeft bewezen, dat, zoo het Gouvernement aan de eene zijde geneigd is tot het uiterste lankmoedig te zijn, het aan de andere zijde met onkreukbare trouw de geslotene verdragen wenscht gehandhaafd te zien en opzettelijke overtreding weet te straffen.

De stand van den agio op de drie hoofdplaatsen van *Java* was op den 1sten October 1857 als volgt:

	Batavia.	Samarang.	Soerabaija.
	Duiten.	Duiten.	Duiten.
voor een tiende-gulden	12	12	12
kwart „	30	30	30
halven „	60	60	60
den Nederlandschen gulden	120	120	120
een twee-en-een-half-gulden-stuk	300	300	300
drie-gulden-stuk	360	—	—
gouden Willem	1220	1200	1210
halven dito	610	600	605
recepis ad f 1	119	119	119
gouden Spaanschen doublon	5040	5040	—
Mexicaanschen dito	4800	4560	—
gouden dukaat (nieuwen)	—	800	750
Spaanschen mat	366	330	—
Mexicaanschen dollar	324	324	324
sikka-ropij	—	—	—
vijf-frank-stuk	276	—	—

Blijkens de *Javasche Couranten*, loopende tot den 24sten October waren door den Gouverneur-Generaal de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche Courant van den 14den October.*)

bij het civiel departement:

tot president van den raad van justitie te Soerabaija, de advocaat-generaal bij het Hooggeregtshof van Nederlandsch Indie mr. M. P. A. Coster;

bij het civiel departement:

benoemd: tot predikant bij de Protestansche gemeente te Riouw, ds. H. Marnstra, laatst predikant te Macassar, onlangs met verlof uit Nederland teruggekeerd;

tot 2den commies bij de directie der cultures, de 3de commies bij die directie B. van Zutphen;

ontslagen, eervol, wegens vertrek, als lid der sub-commissie van onderwijs te Pasoeroean, P. L. de Gaaij Fortman, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezene diensten;

goedgekeurd: dat door den resident van Banda zijn bevorderd: tot opziener van het district Achterwal, op het eiland Groot-Banda, de boschwachter der 1ste klasse op het eiland Aij J. Abrahams;

tot boschwachter der 1ste klasse, de boschwachter der 2de klasse J. S. Bax, met last om verblijf te houden op het eiland Aij;

tot boschwachter der 2de klasse, de boschwachter der 3de klasse C. F. Filius;

is aangesteld, tot boschwachter der 3de klasse, J. H. Ambil, met last om verblijf te houden in het district Achterwal, op het eiland Groot-Banda;

zijn overgeplaatst: naar het district Voorwal, op het eiland Groot-Banda, de boschwachter der 2de klasse van het eiland Aij T Leunissen;

naar het eiland Aij, de boschwachter der 3de klasse A. W. Latoemalea; van het district Voorwal, op het eiland Groot-Banda;

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ingenieur der 1ste klasse, chef der 1ste waterstaatsafdeeling, G. L Broox;

bij het militair departement:

benoemd, tot adjoint bij den generalen staf, de kapitein der infanterie E. R. Goteling Vinnis, met bepaling, dat hij als zoodanig à la suite bij zijn wapen zal worden gevoerd;

overgeplaatst, bij het militair hospitaal te Willem I (Ambarawa), de apotheker der 3de klasse G. H. Beer, thans te Batavia;

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den luitenant-kolonel der infanterie W. E. Kroesen, militairen kommandant en waarnemend resident der Wester-afdeeling van Borneo;

goedgekeurd, dat door het militair departement, bij het wapen der infanterie, zijn geplaatst: bij het 10de bataillon, de 2de luitenant D. H. Prinsen;

bij het 14de bataillon, de 2de luitenant H. L. F. de Jacquier de Lampret;

bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust, de 2de luitenant H. J. Voorstad;

allen onlangs uit Nederland aangekomen;

zijn overgeplaatst: bij het 2de bataillon, de 1ste luitenant F. W. F. Nix, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling;

bij het 15de bataillon: de 1ste luitenants W. G. le Clercq en J. Kok, beiden van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust;

de 2de luitenant M. van Delden, van het 16de bataillon;

bij het 16de bataillon: de kapitein K. H. O. van Bennekom, van het 15de bataillon;

de 2de luitenant E. C. G. Cohen, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust;

bij het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeeling (Tjilatjap) de kapitein J. J. Popelier, van het 2de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeeling (Wonosobo), de 1ste luitenant H. A. A. Niclou, van het 8ste bataillon;

bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust, de 1ste luitenants J. G. Gerlach, van het 15de bataillon, en W. J. Lindgreen, van het 16de bataillon;

(*Javasche Courant van den 21sten October.*)

bij het civiel departement:

ontslagen: eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de adsistent der 1ste klasse bij de indigo-cultuur G. W. Cloris;

eervol, wegens vertrek, uit de betrekking van lid in den raad van justitie te Ternate B. H. J. Bijks, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten;

benoemd: tot lid in den raad van justitie te Ternate, E. W. T. F. Preusser, kapitein, militair kommandant aldaar;

tot lid in den raad van justitie te Banda, J. W. Hoeke, perkenier aldaar;

tot lid der hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch Indie, G. Wassink, chef over de geneeskundige dienst; met bepaling, dat hij als oud-lid, met behoud van ancienneteit, zitting zal nemen;

tot ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Samarang, de controleur van dat middel te Soerabaija J. M. Admiraal;

tot controleur der inkomende en uitgaande regten te Soerabaija, de boekhouder bij den ontvanger van dat middel te Batavia A. Brunting;

tot controleur der inkomende en uitgaande regten te Samarang, de adsistent-resident van Aijer Bangies en Rau (Sumatra's Westkust) L. van der Vinne;

tot 2den commies bij de algemeene rekenkamer C. H. Fleur, laatst commies op het residentie-kantoor te Madioen, thans op wachtgeld;

bevorderd: tot onder-commies der 1ste klasse bij de recherche te Batavia, de onder-commies der 2de klasse J. H. Berckenkamp:

magtiging verleend: tot het uitreiken aan den gepensioneerden dirigerenden officier van gezondheid der 2de klasse W. Hester, eener acte van toelating tot de uitoefening der genees- en heelkundige practijk te Batavia;

goedgekeurd: dat door den directeur der cultures, bij het kader der landelijke inkomsten en cultures, is geplaatst: in de residentie Kedirie, de controleur der 1ste klasse J. A. L. Steijn Parvé, laatstelijk ambtenaar op wachtgeld;

zijn overgeplaatst: uit de residentie Preanger regentschappen naar de residentie Samarang, de controleur der 3de klasse P. G. N. Dessauvagie;

uit de residentie Samarang naar de residentie Preanger regentschappen, de controleur der 3de klasse F. Beijerinck;

bij het militair departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de directeur van het groot militair hospitaal te Weltevreden (militair ambtenaar der 1ste klasse) H. Volmer;

benoemd, tot chef van het tweede bureau der genie-directie, de majoor der genie jhr. F. J. H. Gevers;

overgeplaatst, bij de geneeskundige dienst op Banka, de officier van gezondheid der 3de klasse J. W. Cramer, behoorende tot het garnizoen te Willem I, thans te Batavia;

bij het groot militair hospitaal te Soerabaija, de officier van gezondheid der 2de klasse J. R. Hessig, behoorende tot de geneeskundige dienst te Palembang;

bij het civiel departement:

bij de sub-commissie van onderwijs te Ternate, ontslagen, op zijn verzoek, eervol, als lid, H. Coldenhoff, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

benoemd, tot lid, E. W. T. F. Preusser, kapitein, militaire kommandant aldaar;

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de architect der 1ste klasse bij 's lands burgerlijke openbare werken J. B. Drossaers;

benoemd: tot adsistent-resident van Aijer Bangies en Rau (Sumatra's Westkust), de controleur der 1ste klasse in het district Batipoe en de X Kotta's (Sumatra's Westkust) L. B. van Polanen Petel;

tot controleur der 1ste klasse in het district Batipoe en de X Kotta's, de controleur der 2de klasse in de Ophir-districten (Sumatra's Westkust) S. Locker de Bruijne;

tot controleur der 2de klasse in de Ophir-districten, de controleur der 3de klasse in het district Danau en Matoea, L. van de Poll;

verleend, een verlof naar Nederland, voor den tijd van één jaar, buiten bezwaar van den lande, aan den pakhuismeester te Padang J. K. Rienks;

bij 's lands burgerlijke openbare werken, bevorderd: tot ingenieur der 1ste klasse en chef der eerste waterstaatsafdeeling, de ingenieur der 2de klasse en chef der tweede waterstaatsafdeeling P. van Baak, met aanwijzing van Batavia als zijne standplaats;

tot ingenieurs der 2de klasse, de ingenieurs der 3de klasse: H. A. van Rossum, met bepaling dat hij werkzaam zal zijn in de residentie Soerabaija, onder de bevelen van den chef der vierde waterstaatsafdeeling, en verblijf houden ter hoofdplaats;

A. M. van Deinse, met bepaling, dat hij werkzaam zal zijn als chef der zesde waterstaatsafdeeling, met aanwijzing van Muntok als zijne standplaats;

tot ingenieurs der 3de klasse, de adspirant-ingenieurs: G. L. van Lanschot Hubrecht, met bepaling, dat hij op den tegenwoordigen voet werkzaam blijft in de residentie Banjoemaas;

R. C. van Spengler, met bepaling, dat hij op den tegenwoordigen voet voorloopig werkzaam blijft in de residentie Bezoekie;

benoemd, tot chef der tweede waterstaatsafdeeling, de ingenieur der tweede klasse W. J. A. Nieuwenhuisen, met aanwijzing van de hoofdplaats Tagal als zijne standplaats;

overgeplaatst: naar Batavia, om aldaar werkzaam te zijn onder de bevelen van den chef der eerste waterstaatsafdeeling, de ingenieur der 2de klasse A. J. A. de Bosson, thans chef der zesde waterstaatsafdeeling, met aanwijzing van de hoofdplaats als zijne standplaats;

naar Samarang, om aldaar werkzaam te zijn onder de bevelen van den chef der derde waterstaatsafdeeling, de ingenieur der 3de klasse A. F. Goudriaan, eerstaanwezende ingenieur in de residentie Pekalongan, met aanwijzing van de hoofdplaats tot zijne standplaats;

naar Cheribon, als eerstaanwezende ingenieur in de residentie, de ingenieur der 3de klasse M. J. Schram, thans werkzaam te Padang, met bepaling, dat hij ter hoofdplaats zijn verblijf zal houden;

belast met de civile geneeskundige dienst in het regentschap Bandong (Preanger regentschappen), de thans ter hoofdplaats aldaar met die dienst belaste civile geneeskundige J. K. van Haastert;

bij het militair departement:

verleend een verlof naar Nederland, voor den tijd van twee jaren, aan den magazijnmeester der artillerie van de 1ste klasse, met rang van kapitein, O. L. von Koblinski.

Die couranten behelzen voorts nog de volgende berigten:

Batavia, 13 October. — *Lampongsche districten.* — Gedurende de maand Augustus bleef het weder hier droog. De wind was onafgebroken door stijf Zuid-Oost. Het water in de rivieren staat door deze droogte over het algemeen bijzonder laag.

In den voormiddag van den 15den Julij, 11½ ure, werd op de hoofdplaats een ligte schok van aardbeving gevoeld, in de rigting van het Zuiden naar het Westen.

De handel was in deze maand vrij levendig.

Batavia, 23 October. — Aan de heeren J. L. Martens c. s. is door het Gouvernement te kennen gegeven, dat de te Batavia gevestigde „vereeniging ter bevordering van christelijke maleische lectuur", zoo als die in de bij hun request overgelegde bepalingen wordt omschreven, als zedelijk ligchaam door hetzelve wordt erkend en toegelaten.

Aan de heeren Tiedeman en van Kerchem is dezer dagen door het Gouvernement te kennen gegeven, dat de door hen te Batavia opgerigte naamlooze vennootschap „Nederlandsch-Indische Escompto-Maatschappij", zoo als die in de overgelegde notariele acte is omschreven, als zedelijk ligchaam door hetzelve wordt erkend en toegelaten.

Banka. — Op den 13den September jl. kwam ter reede van Muntok aan het mailstoomschip *Koningin der Nederlanden*, met het berigt dat op de Karang brom-brom in de nabijheid dier hoofdplaats was vastgeraakt H. B. M. gunboot *Algerine*.

Onmiddellijk werd door het bestuur eene kruisboot naar genoemde plaats gezonden, terwijl Zr. Ms. oorlogsstoomschip *Montrado*, onder de bevelen van den luitenant ter zee 1ste klasse J. Andreae, bestemd naar Palembang, de reede van Muntok verliet en zich mede naar de plaats begaf waar de *Algerine* gestrand was.

Na van hare ankers, kettingen, steenkolen, enz., te zijn geligt, geraakte de gunboot in den nacht van den 13den op den 14den September weder vlot en ankerde vervolgens ter reede van Muntok, zonder ander verlies dan steenkolen.

Na kolen te hebben ingenomen, heeft de *Algerine* hare reis onmiddellijk naar Singapore voortgezet.

De gezondheidstoestand ter hoofdplaats Muntok liet gedurende de maand September veel te wenschen over.

Billiton. — Gedurende de maand September jl. was de gezondheidstoestand der inlandsche bevolking naar wensch.

Het mijnwerk stond gedurende die maand grootendeels stil, wegens gebrek aan water.

Riouw. — In den morgen van den 10den September jl. is nabij Poeloe Sore, in het gezigt der buiten-reede van Riouw, eene te Tondjong-Pinang te huis behoorende praauw-tambang aangerand door eene sampang, bemand met 10 Maleijers, met dat gevolg, dat van de 3 zich in de tambang bevindende Chinezen, een gedood, een ander zwaar verwond en de derde ligt verwond werden.

Bedoelde Chinezen hadden zich op zee begeven, met het doel om handel te drijven met voorbij varende praauwen en schepen, en hadden daartoe ruim Sp. m. 80 bij zich, welke door de roovers zijn buit gemaakt.

Onmiddellijk zijn drie sampangs-pandjang uitgezonden om de schuldigen op te sporen, hetgeen, niettegenstaande zij daarmede gedurende eene week onledig bleven, echter niet is mogen gelukken.

— Op den 20sten September werd berigt ontvangen, dat op den 16den te voren, eene sampang, waarin een hadjie en drie Maleijers, die zich naar Poeloe Lemes wilden begeven, nabij dat eiland, door eene sampang met 12 Maleijers waren aangerand en beroofd van hunne medegevoerde bezittingen; hebbende de roovers hen daarna over boord en naar het nabij zijnde land opgejaagd, terwijl zij de sampang stuk sloegen.

Den 18den te voren werd eene andere sampang, bemand met 6 Chinezen, in de nabijheid van Soengie Gissik door eene sampang, bemand met 12 Maleijers, aangevallen, bij welke gelegenheid een Chinees werd vermoord en een zwaar verwond, Sp. m. 34 en f 12 koper werd buit gemaakt.

Volgens beweren der opvarenden hadden deze rooverijen plaats onder aanvoering van zekeren Tedoeng, te huis behoorende te Sekanah.

Eene menigte praauwen van de omliggende eilanden en ook met Chinezen bemande poekats uit Soengei Gissik, hebben dadelijk na de plaats gehad hebbende ontmoetingen op den roover jagt gemaakt, zonder hem evenwel te kunnen naderen, ten gevolge der snelzeilendheid van zijn vaartuig.

Sedert zijn permanent drie kruisvaartuigen op patrouille in straat Riouw en is door het bestuur eene premie uitgeloofd op het in handen krijgen van den sedert lang beruchten Tedoeng.

Batavia, 23 October. — Opgave van het bedrag der ingetrokken kopermunt en der ingewisselde en vernietigde, alsmede van de nog niet ingewisselde recepissen, op ultimo September 1857, bedoeld bij art. 18 der wet van den 1sten Mei 1854 (*Nederlandsch Staatsblad* no. 75), afgekondigd bij de Indische publicatie van 21 Augustus 1854 (*Indisch Staatsblad* no. 69).

Kopergeld.

Naar Nederland verzonden ter vermunting	f	8,416,969
In Indie, als onbruikbaar te zijn gemaakt, verkocht		226,000
	f	8,642,969

Recepissen.

Series van	In omloop gebragt.	Ingewisseld.	Blijft in omloop.	VAN DE INGEWISSELDE ZIJN vernietigd.	aangehouden.
f 1	f 2,110,750	f 164,049	f 1,946,681	f 151,419	f 12,630
5	4,197,995	224,150	3,973,845	154,165	69,985
10	4,428,050	137,510	4,290,540	105,120	32,390
25	4,227,825	—	4,227,825	—	—
100	8,756,400	—	8,756,400	—	—
500	2,879,000	—	2,879,000	—	—
	f 26,600,000	f 525,709	f 26,074,291	f 410,704	f 115,005

Wester-afdeeling van Borneo. — De berigten over de maand September behelzen onder anderen het volgende:

Te Seminis (Sambas) stond de mijnarbeid sedert verscheidene dagen stil ten gevolge van droogte.

Te Montrado, Benkaijang en Soengei-Deerie werden 1000 koffijplantjes, afkomstig van Seminis en Mampawa, aangeplant.

Een halve pikol koffijboonen, in den bolster van Java ontvangen, is te Singkawang in beddingen gezaaid.

De koffijaanplantingen stonden over het algemeen vrij goed.

Met de werkzaamheden aan den weg van Tandjang Sangauw (Mampawa) was men sedert de laatste meting 350 el gevorderd.

In de geheele residentie heerscht eene gewenschte rust en de gezondheidstoestand der bevolking is, met uitzondering der afdeeling Sambas, alwaar veel koortsen heerschen, over het algemeen goed.

Uit bij het Departement van Marine ingekomen berigten blijkt, dat Zr. Ms. schroefstoomschip *Bali*, onder bevel van den luitenant ter zee der 1ste klasse jhr. van Capellen, op den 15den October jl. te Batavia was aangekomen;

dat Zr. Ms. schroefkorvet Medusa den 29sten October, na Macao en Castle Peack bezocht te hebben, ter reede van Hongkong was teruggekeerd. De bevelhebber van dien bodem, de kapitein-luitenant ter zee G. Fabius, meldt, dat alles wel aan boord was, en dat hij zoowel van den Portugeschen gouverneur te Macao als van de Fransche en Engelsche vlootvoogden de meeste beleefdheid ondervond.

dat Zr. Ms. brik *de Zeehond*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee M. C. van Vreeland, den 8sten December ter reede van Malta was aangekomen; alles wel aan boord. Het voornemen was den 12den December naar Konstantinopel te vertrekken.

Uit eene mededeeling van Zr. Ms. vice-consul te Berdiansk blijkt, dat de oogst in die streken over het algemeen voldoende is geweest. Er was ongeveer 500,000 tschetwert tarwe en 100,000 tsch. garst ingezameld. De oogst in de Duitsche kolonien werd op 300,000 tsch. zachte tarwe geschat. Die der rogge was ook goed gelukt. Daarentegen had het lijnzaad weinig opgeleverd.

Volgens berigt van Zr. Ms. consul te Tiflis in Russisch Georgië, had de regering aldaar den vrijen uitvoer van hoornvee uit het geheele regentschap toegestaan. Ook tarwe en garst mogten vrij worden uitgevoerd, doch alleen uit de andere gedeelten van het regentschap.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Door den telegraaph ontvangt men berigt uit Turyn, dat de zitting der wetgevende kamers van Piemont, waarvan de eene onlangs door algemeene verkiezingen is vernieuwd, gisteren door den Koning geopend is. Ten aanzien der buitenlandsche aangelegenheden geeft de troonrede nog geen vooruitzigt op spoedig herstel der diplomatieke betrekking met Oostenrijk.

Verder behelst zij eene zinsnede, waarin van de volksvertegenwoordiging bepaaldelijk medewerking gevraagd wordt tot de verdere toepassing der liberale regeringsbeginselen, die de Koning de grondslagen der nationale staatkunde noemt; welke uitnoodiging de nieuw gekozen kamer van afgevaardigden in de noodzakelijkheid brengt, om zich terstond voor of tegen het liberale ministerie te verklaren.

— Blijkens een schrijven uit Ancona van den 4den dezer, door den officielen Franschen *Moniteur* medegedeeld, was het daar ter stede sedert eene week volkomen rustig, ten gevolge van de maatregelen der pauselijke overheid tot wering der rooverijen en moordaanslagen, die er in de laatste maanden bijna dagelijks gepleegd waren.

BELGIE.

Heden, Dingsdag, komen de wetgevende kamers van Belgie weder bijeen. De Senaat zal terstond tot de verkiezing van eenen voorzitter en onder-voorzitters, de Kamer van Volksvertegenwoordigers tot het onderzoek der geloofsbrieven overgaan. Elke kamer zal eene mededeeling van het gouvernement ontvangen, houdende kennisgeving van de zwangerschap der Kroonprinses; die mededeeling zal aan de volksvertegenwoordiging gelegenheid tot eene openlijke betuiging van verknochtheid aan de Kroon en het regerend huis aanbieden, maar zij zal, blijkens eene nadere opgave van de Brusselsche *Indépendance*, zoo ingerigt zijn, dat zij kan beantwoord worden zonder politieke vraagstukken aan te roeren. Het bewind schijnt alzoo vooreerst geene discussien of verklaringen der kamers over zijne staatkunde in het algemeen te willen uitlokken.

— De conservative bladen beweren dat de uitslag der verkiezingen, wel beschouwd, niet zoo ongunstig voor hunne partij is als hij schijnt. Zoo wijst de *Emancipation* op eenige groote kiesdistricten, alwaar de conservative candidaten slechts weinig stemmen minder dan de gekozenen bekomen hebben: indien aldaar een zeker aantal behoudsgezinde kiezers, te zamen genomen slechts vier honderd, hunne stem uitgebragt hadden in plaats van vreesachtig te huis te blijven, dan zou de meerderheid in die districten en daarmede in de Kamer aan de conservative partij ten deel gevallen zijn.

Een ander dagblad van dezelfde kleur, de *Gazette de Liège*, telt de stemmen zamen, welke in de onderscheiden kiesdistricten op den meest begunstigden candidaat van elke partij zijn uitgebragt, en bevindt alzoo, dat van de 77,252 kiezers, welke hun stemregt hebben uitgeoefend, slechts 41,224 zich voor de liberale, en 36,028 voor de behoudende partij verklaard hebben. Bij deze berekening zijn twee kleine districten, waarvan het eene eenen liberaal en het andere eenen behoudsgezinde gekozen heeft, niet medegerekend, omdat er nog geene juiste opgave van de aldaar uitgebragte stemmen bekend was.

Met het oog op deze berekening vragen de conservative dagbladen, of men regt heeft om te zeggen dat hunne partij overstelpt en verpletterd is; of eene meerderheid, welke een en veertig 77ste deelen van het kiezersligchaam vertegenwoordigt, den mond zou kunnen sluiten aan degenen welke zes en dertig 77ste deelen van hetzelfde kiezersligchaam uitmaken; dat deze vragen ontkennend moeten worden beantwoord, lijdt bij hen geenen twijfel.

Het aantal stemgeregtigde burgers bedraagt in geheel Belgie omtrent …8,000.

Aan den anderen kant wordt door de *Indépendance* op de zedelijke beteekenis van den uitslag der verkiezingen gewezen, met het doel om de zege der liberale partij meer te doen uitkomen. „Behalve te Hasselt en met eene enkele uitzondering te Namen (zegt dat blad) heeft onze partij in alle hoofdsteden der provincien den strijd geheel gewonnen. Brussel, Gent, Antwerpen, Luik, Brugge, Bergen, Arlon hebben geene andere dan liberale afgevaardigden naar de nieuwe kamer gezonden. Daarbij heeft het meerendeel der plaatsen van den tweeden rang zich gevoegd: Doornik, Charleroi, Nivelles, Verviers, Ostende, Neufchâteau, Marche, Bastogne hebben zich ook onverdeeld voor onze politieke vrienden verklaard; alleen de steden van Limburg, eenige Vlaamsche steden en Mechelen zijn op de hand onzer tegenpartijders gebleven.

„Wij mogen dus zeggen dat de stedelijke bevolking zich nagenoeg eenstemmig voor onze beginselen verklaard heeft: en wat bewijst dit? dat het liberalismus overal des te meer veld wint, hoe meer het cijfer der bevolking er groot genoeg is om den kiezer aan den regtstreekschen invloed der geestelijkheid te onttrekken, hoe meer verbreid de verlichting, en hoe levendiger het onderlinge verkeer der ingezetenen er is, hoe minder ieder bekneld wordt door de persoonlijke en plaatselijke invloeden, welke op kleine plaatsen de vrijheid belemmeren. Kortom, de overwinning is aan ons overal waar onderwijs en beschaving heerschen; de tegenpartij vindt alleen steun in plaatsen alwaar de verlichting, nog niet genoegzaam doorgedrongen is. Doch zelfs in plaatsen van deze laatste soort is sedert eenigen tijd veel vooruitgang zigtbaar: immers in verscheidene van de kiesdistricten, waar de stedelijke kiezers in getalsterkte voor die van het platteland onderdoen, heeft men ditmaal eene bepaalde overhelling tot het liberalismus gezien. Te Nivelles is de nederlaag der clericalen door de kiezers van de omliggende dorpen verzekerd; te Charleroi is de heer Dechamps gevallen, omdat hij het vertrouwen van het platte land verloren had. Hetzelfde verschijnsel heeft zich ook te Namen, Soignies, Ath, Bastogne, Marche en Neufchâteau voorgedaan. Het blijkt alzoo dat het platte land, hoe meer het vooruit gaat, des te meer tot de zienswijze der liberale partij nadert, dat het met het juk der onwetendheid ook dat der geestelijkheid afwerpt. Nog maar eenige weinige jaren, dan zal de liberale opvoeding van Belgie voltooid zijn."

Eindelijk wordt nog door de *Indépendance* aangemerkt dat de liberale partij, wier heerschappij men als gevaarlijk voor de belangen van den handel en het fabriekwezen heeft willen doen voorkomen, juist in die plaatsen, alwaar handel en nijverheid het meest bloeijen, de meeste stemmen voor hare candidaten bekomen heeft.

— Ook de ministeriele bladen van Parijs spreken van den uitslag der Belgische verkiezingen. Naar den toon dier artikelen te oordeelen, schijnt het Fransche gouvernement met genoegen te zien, dat het bestaan van het liberale bewind in Belgie vooreerst verzekerd is.

— Bij een koninklijk besluit van den 12den dezer zijn de statuten goedgekeurd van eene naamlooze maatschappij, welke onder den naam van *kantoor tot beleening van koopwaren* dezer dagen te Antwerpen opgerigt is ten einde den handelsstand bij zulke ongelegenheden, als waarin hij sedert eenigen tijd ten gevolge der geldschaarschte verkeert, te hulp te komen. De eenige werkzaamheid dezer maatschappij zal zijn promessen of wissels, waarvoor koopwaren, te Antwerpen voorhanden, in wettelijken vorm tot onderpand gegeven zijn, te disconteren en die promessen of wissels weder tegen korting aan de Nationale Bank of aan eenige andere crediet-inrigting over te doen. Zij zal op geene koopwaren meer dan vijf en zeventig per cent van de waarde naar den marktprijs van den dag mogen voorschieten. Wissels of promessen, die niet binnen honderd dagen invorderbaar worden, zal zij niet mogen disconteren.

Het kapitaal dezer maatschappij is op vijf millioen francs bepaald, zullende zij evenwel hare werkzaamheden mogen beginnen zoodra voor een millioen francs ingeschreven zou zijn.

Zij zal hare operatien terstond aanvangen nadat hare statuten door de hooge regering zijn goedgekeurd, en den 31sten December 1858 ophouden, of eerder, ingeval de helft van het ingeschreven kapitaal verloren gegaan mogt zijn of door de aandeelhouders, onder goedkeuring van het gouvernement, tot vroegere ontbinding mogt worden besloten.

Daar dadelijk voor twee millioen francs is ingeschreven, is de maatschappij reeds gevestigd.

DENEMARKEN.

Volgens een door den Parijschen *Constitutionnel* aangehaald schrijven uit Berlijn heeft het Pruissische gouvernement dezer dagen langs den diplomatieken weg mededeeling ontvangen van eene Russische nota, waarin Denemarken aangespoord wordt om de gematigde houding der Duitsche mogendheden in de Holsteinsche aangelegenheid met wettelijke en bepaalde bewilligingen te beantwoorden.

Tevens zou in die nota uitdrukkelijk verklaard zijn, dat Sleeswijk in het oog van het Russische gouvernement niets met de zaak van Holstein en Lauenburg gemeens heeft.

Indien de inhoud der bedoelde nota juist opgegeven is, stemt zij vrij wel overeen met den geest waarin de ministeriele bladen van Parijs die aangelegenheid beoordeelen.

CHINA.

Een aan den Parijschen *Constitutionnel* gerigt schrijven uit Hongkong van 29 October jl. meldt, dat onlangs een Fransch zendeling-prediker ter dood gebragt is door de troepen van het Chinesche gouvernement, welke sedert verscheiden jaren de opstandelingen in de stad Nankin belegeren. Hij had gemeenten van Christenen in het door de opstandelingen bezette gewest bezocht, en op reis natuurlijk de kleederdragt van de opstandelingen aangenomen; maar op de terugreis werd hij door eene patrouille keizerlijke troepen als spion aangehouden en voor de overheid gebragt; en daar de eigenaardige kleedingstukken van de oproerlingen bij hem werden gevonden, is hij terstond onthoofd.

Hetzelfde schrijven meldt dat Canton door de opstandelingen bedreigd werd en waarschijnlijk spoedig in hunne magt zou vallen, indien de Engelschen hun niet voorkwamen en de stad vermeesterden.

Verder blijkt ook uit dit schrijven, dat de twist tusschen de Engelschen en de Chinezen nog tot Canton bepaald bleef, en dat in de noordelijke havens, die voor de buitenlandsche scheepvaart opengesteld zijn, het handelsverkeer ongestoord voortgezet werd.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** Op aanstaanden Donderdag, den 17den December 1857, zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De gewone Audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag aanstaande, den 18den December 1857, geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Zuidholland.*

AANBESTEDING.

Op Maandag den 28sten December 1857, des voormiddags ten 11½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, in het tiende district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het Onderhouden van de Groote en andere Rijkswegen in de Provincie Zuidholland, gedurende drie jaren, ingaande den 1sten Januarij 1858 en eindigende den 31sten December 1860; in acht Perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod, volgens art. 21 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland, te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende voor het 1ste, 2de en 4de perceel Maandag, voor het 3de 6de en 7de perceel Dingsdag en voor het 5de en 8ste perceel Woensdag voor de besteding, des voormiddags ten elf ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenier van den Waterstaat A. Greve te 's Gravenhage, voor het 1ste en 6de perceel bij den Hoofdingenier-titulair Docters van

Leeuwen, te Gorinchem, voor het 2de, 3de en 4de perceel bij den Ingenieur J. F. Augier, te 's Gravenhage, en voor het 5de, 7de en 8ste perceel bij den Ingenieur P. Caland, te Brielle.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. van Rappard.

Provincie *Zuidholland.*

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 28sten December 1857, des voormiddags ten 11½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat, in het 10de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het doen van eenige vernieuwingen aan, met het onderhouden van al de Kunstwerken van het Kanaal door Voorne, van den 1sten Januarij 1858 tot en met den 31sten December 1860.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving volgens art. 19 van het Bestek.

Het bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Dingsdags vóór de Besteding, des morgens om tien ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat A. Greve te 's Gravenhage en bij den Ingenieur P. Caland te Brielle.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. van Rappard.

Provincie *Zuidholland.*

AANBESTEDING.

Op Maandag den 28sten December 1857, des voormiddags ten 11½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage worden Aanbesteed:

het onderhoud van het Zederikkanaal van de Rivier de Merwede te Gorinchem tot in de Rivier de Lek nabij Vianen, met de daarbij behoorende werken en gebouwen, benevens de Telegraaflijnen begrepen tusschen den Kokerpaal aan den linker Merwedijk onder Woudrinchem, en den Kokerpaal op den Lekdijk bewesten Vianen, ingaande den 1sten Januarij 1858 en eindigende den laatsten December 1860.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens art. 15 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland, te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Dingsdag vóór de Besteding, des morgens om 10 ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat A. Greve, te 's Gravenhage, en bij den Hoofdingenieur-titulair Docters van Leeuwen, te Gorinchem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. van Rappard.

Provincie *Zeeland.*

HERBESTEDING.

Op Zaturdag, den 19den December 1857, des voormiddags ten 11 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den heer Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat, in het 11den district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Middelburg, worden Herbesteed:

de vereischte werken tot verlaging van de Westelijke Binnensluis te Neuzen, met het overbrengen naar die sluis van de nabij gelegene dubbele draaibrug, het maken van weêrszijdsche toegangen of oprillen en het wegruimen van het onderwerk der genoemde draaibrug, alles volgens een daarvan nader opgemaakt gewijzigd Bestek.

Deze Herbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen te voren, met uitzondering van den dag vóór de besteding, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Middelburg en den Ingenieur Dirks te Neuzen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. van Rappard.

Provincie *Zeeland.*

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 19den December 1857, des voormiddags ten 11 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Heer Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 11de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Middelburg, worden Aanbesteed:

1°. het driejarig onderhoud en herstel der Rijks-Waterleidingen bewesten en beoosten het Kanaal van Neuzen, alsmede van de afdamdijken in het Axelsche gat, bij Sluiskil, en door de voormalige geul der Zwartenhoeksche Sluis, aanvangende met den dag der goedkeuring van de Aanbesteding en eindigende op den laatsten December 1860, daaronder begrepen het leveren van al de benoodigde materialen, en

2°. het met 2200 stuks Kanada-Populieren beplanten van een gedeelte der Dijken van het gewezen Zijkanaal naar Axel en Hulst, behoorende tot het Kanaal van Neuzen, met inbegrip van de levering en het arbeidsloon, alsmede het onderhoud der beplanting tot den 1sten April 1859.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij enkele inschrijving.

De Bestekken liggen ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen te voren, met uitzondering van den dag vóór de Besteding, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Middelburg en den Ingenieur Dirks te Neuzen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. van Rappard.

Provincie *Zeeland.*

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 19den December 1857, des voormiddags ten 11 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Heer Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 11de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Middelburg, worden Aanbesteed:

het doen van eenige buitengewone Vernieuwingen en Herstellingen aan 's Rijks Zeeweringen te Vlissingen, met levering van alle daartoe benoodigde bouwstoffen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen te voren, met uitzondering van den dag vóór de Besteding, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Middelburg en den Ingenieur Lebret aldaar.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. van Rappard.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Tweede* trekking der *Derde* Klasse van de 234ste *Staats-Loterij*, op Dingsdag den 15den December 1857, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 16068 een prijs van 25,000 gulden.

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Fruwirth.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage brengen bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat, bij besluit van den Gemeenteraad van den 17den November 1857, goedgekeurd bij resolutie van Gedeputeerde Staten van den 24sten daaraanvolgende, n°. 20, zijn opgeheven:

a. De wekelijksche Veemarkt;

b. De tweede Paardenmarkt, gehouden wordende op den Maandag die de Paardenmarkt te Delft in de maand Junij voorafgaat; en

c. De derde Paardenmarkt, gehouden wordende op den werkdag vóór de Valkenburgsche Paardenmarkt in de maand September; — respectivelijk ingesteld bij de verordening van den 4den October 1853, afgekondigd den 12den November 1853, en dat alzoo alleenlijk blijft behouden de Paardenmarkt, invallende op Dingsdag van Kermis, in de maand Mei.

's Gravenhage, 11 December 1857.

G. L. H. Hooft,
Burgemeester.
F. [illegible],
Secretaris.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, Dingsdag 15 December 1857.

	pCt.			
Nederl. W. Sch.	2½	62½	62 11/16	62 11/16
Dito dito	3	74 5/8	74 3/4	—
Dito dito	4	95 1/4	95 5/16	—
Syndicaat	3½	86¾	—	—
Handel-maatsch.	4½	135	136	135
Belgie. Bij Roth-*schild*	2½	—	—	—
Rusl. Bij *Hope en C°.* Obligatien 1816	5	102½	102¾	—
Dito 1828-1829	5	101 7/16	—	—
Dito 1840	4	82½	—	—
Stieglitz	4	81 1/8	—	—
Dito 1854	5	93 1/8	93¼	93¼
Dito 1855	5	96 [illegible]	96 [illegible]	—
Engelsche	4½	93¾	—	—

	pCt.			
Spanje. Nieuwe 3% thans	1½	24½	24 11/16	—
Buitenlandsche	3	41	—	—
Binnenlandsche	3	38 [illegible]	36 1/8	36 [illegible]
Portugal. Te Londen	3	43 1/8	43¼	[illegible]
Oostenr. Metall. 1816-1852	5	70	70¼	70 [illegible]
Dito Zilv. Nation.	5	72½	72¾	[illegible]
Dito Zilver 1849-1854	5	83¼	83 [illegible]	—
Dito 1847-1852	2½	36¼	—	[illegible]
Braz. Lond. 1824	5	—	—	[illegible]
Mexico Londen	3	—	—	[illegible]
Granada id.	2½	—	—	[illegible]
Venezuela id.	4	—	—	[illegible]

Londen, heden.

Consols . . . . . . 3 pCt. 90⅛ à —

Parijs, heden.

Fransche rente . . . 3 pCt. 65.70 à —

Weenen, heden.

Metalliek . . . . . 5 pCt. — [illegible]
Nationale . . . . . 5 „ — [illegible]
Wissel Londen . . . . — [illegible]

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.